

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๑๔๔๐

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดระเบียบ กีรติกับกรณี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประஸ์จะเข้าไปดำเนินการดูแลบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมถนน เพื่อให้ประชาชน ยังคงสามารถใช้ประโยชน์ของถนนเป็นทางสัญจรสาธารณะได้ ซึ่งถนนที่สร้างดังกล่าวอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของวัด สรุปว่า หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปดำเนินการดูแลบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมถนน ในที่ดินของวัดสำหรับการให้บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ต่อการสัญจรของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง อันเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ดังกล่าว ถ้าสามารถกระทำได้ โดยต้องได้รับอนุญาต จากเจ้าอาวาสซึ่งมีหน้าที่บำรุงรักษาวัด ตามมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นในข้อหารือดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จึงขอส่งสำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๑๐๙๙ ลงวันที่ ๓๐ กรกฏาคม ๒๕๖๗ ให้จังหวัดเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตาม QR – Code ท้ายหนังสือนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๙๓ สิงหาคม ๒๕๖๗

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
โทร./โทรสาร ๐๒-๒๔๑-๙๐๓๖
อีเมลล์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ที่ นก ๐๘๐๔.๖/ ๑๗๙๘๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง หารือการอบรมสิทธิในการเข้าไปดูแลบำรุงรักษาถนนในเขตที่ดินวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดgrade

อ้างถึง หนังสือจังหวัดgrade ที่ กบ ๐๐๒๓.๔/๖๐๗ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ พศ ๐๐๐๖/๘๔๙๒

ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. สำเนาหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ พศ ๐๐๐๗/๗๔๙๑

ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ จังหวัดgrade ขอหารือกรณีเทศบาลเมืองgrade จะเข้าไปดำเนินการดูแลบำรุงรักษา หรือซ่อมแซมถนน จำนวน ๑๕ สาย ซึ่งเป็นที่ดินที่เอกชนเข้าจากวัดแก้วกราวาราม เพื่อให้ประชาชนใช้เป็น ทางสัญจรสาธารณะ โดยถนนที่สร้างดังกล่าวอยู่ในเขตวัด ซึ่งเป็นที่ดินที่ดินมาเป็นของเทศบาลตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่กำหนดให้การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ให้แก่ ส่วนราชการ จะกระทำได้ต่อเมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้องและได้รับคำพิกรรมจากส่วนราชการ โดยจังหวัดgrade มีความเห็นว่า เอกชนเข้าที่ดินจากวัดแก้วกราวาราม เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์พร้อมด้วยถนน จำนวน ๑๕ สาย เพื่อใช้อำนาจความสะดวกของประชาชนในการสัญจร ซึ่งพื้นที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองgrade ไม่วัดยังไม่ได้โอน กรรมสิทธิ์ให้เทศบาลเมืองgrade ถนนจึงยังเป็นกรรมสิทธิ์ของวัดแก้วกราวาราม เทศบาลเมืองgrade จะเข้าดำเนินการ ดูแลบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมถนนดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไข เพิ่มเติม ได้ จึงต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสซึ่งมีหน้าที่บำรุงรักษาวัดตามมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จังหวัดgrade จึงได้ขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่ นั้น

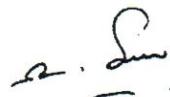
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาข้อหารือของจังหวัดgrade ประกอบผลการพิจารณา ตอบข้อหารือของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติแล้วมีความเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๐ ประกอบกับมาตรา ๕๓ กำหนดให้เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล โดยจัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ ดังนี้ การก่อสร้างถนนอันเป็นการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอยู่ใน อำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ต้องเป็นการก่อสร้างถนนหรือบำรุงรักษา ถนนสำหรับการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง มิใช่ก่อสร้างหรือบำรุงรักษา ให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้หรือได้ประโยชน์เป็นการเฉพาะ ส่วนที่ดินที่ใช้ในการก่อสร้างถนนอาจอยู่ในความครอบครอง ของเทศบาล หรือที่เทศบาลมีกรรมสิทธิ์อยู่ หรือที่อยู่ในกรรมสิทธิ์ของส่วนราชการต่าง ๆ โดยเทศบาลได้รับอนุญาต ให้ใช้หรือดำเนินการได้ ในที่ดินดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ซึ่งกรณีที่ดินดังกล่าวเป็นที่วัด คือที่ซึ่งตั้งวัด

/ตลอดจน ...

ตลอดจนเขตของวัด หากเทศบาลเมืองกระบี่เห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปดำเนินการดูแลบำรุงรักษา หรือซ่อมแซมถนนในที่ดินของวัดแก้ไขภาระน้ำท่วมที่ดินของถนนในท้องถิ่นของตนเอง อันเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ดังกล่าว ก็สามารถกระทำได้ โดยต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสซึ่งมีหน้าที่บำรุงรักษาวัดตามมาตรา ๓๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพราะถือเป็นการสร้างหรือบูรณะสิ่งที่เป็นเสนาสนะโดยตรงสำหรับวัด ทั้งนี้ เทียบเคียงตามหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ พศ ๐๐๐๗/๘๘๔๑ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ เรื่อง หน่วยงานของรัฐจัดสรรงบประมาณและดำเนินการปรับปรุงอาคารหรือก่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ในที่ดินที่ตั้งวัด เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วส่งมอบให้วัดเป็นผู้จัดการดูแลใช้ประโยชน์ ไม่ต้องกันเขตจัดประโยชน์ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกวิทย์ มีเพียร)
ธงอธิบดี ปฏิบัตรากการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
อีเมลล์อเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน พญธารินี

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
เลขรับ..... 2176
วันที่ ๑๗ ก.ค. ๒๕๖๗
เวลา..... ๑๓:๑๘

กรมส่งเสริมการเกษตรและป่าไม้ท้องถิ่น
เลขรับ..... ๓๓๓๑๕
วันที่ ๑๗ ก.ค. ๒๕๖๗

ตัวนท์สุต

ที่ พศ ๐๐๐๖/๑๔๔๔

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๗๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ตอบข้อหารือการอบรมสิทธิให้เทศบาลเมืองกระบีในการเข้าไปดูแลบำรุงรักษาถนนในเขตวัดแก้วโกรวาราม
จังหวัดกระบี

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือรับรองการอบรมสิทธิ์ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๕๖๘๘ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอทราบผลการพิจารณากรณีเทศบาลเมืองกระบีจะเข้าไปดำเนินการดูแลบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมถนนจำนวน ๑๕ สาย ซึ่งเป็นที่ดินที่ออกให้เช่าจากวัดแก้วโกรวาราม เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นทางสัญจรสาธารณะ โดยถนนที่สร้างดังกล่าวอยู่ในเขตวัด และยังไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงหรือโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินมาเป็นของเทศบาล ตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีความเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นที่ดินวัด หากเทศบาลเมืองกระบีเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปดำเนินการดูแลบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมถนนในที่ดินของวัดแก้วโกรวารามสำหรับการให้บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ต่อการสัญจรของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง อันเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ก็สามารถกระทำได้ และต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการศาสนาสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ ด้วย จึงหารือว่าความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ เนื่องจากยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณากรณีดังกล่าว ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะได้ตอบข้อหารือจังหวัดกระบี และใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่น่วยงานต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอเรียนว่า ตามมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ กำหนดว่า “เจ้าอาวาสมีหน้าที่ดังนี้ (๑) เจ้าอาวาสวัดมีหน้าที่บำรุงรักษาวัด จัดกิจกรรมและศาสนาสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี” มาตรา ๔๐ วรรคสาม บัญญัติว่า “การดูแลรักษาและจัดการศาสนาสมบัติของวัดให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎหมาย” ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่า จังหวัดกระบีได้หารือมา;yang สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรณีเทศบาลเมืองกระบีมีความประสงค์จะเข้าไปดำเนินการดูแลรักษาหรือซ่อมแซม จำนวน ๑๕ สาย ซึ่งตั้งอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของวัดแก้วโกรวาราม เพื่อให้ประชาชนยังคงสามารถใช้ประโยชน์ของถนนเป็นทางสัญจรสาธารณะได้ โดยจังหวัดกระบีเห็นว่าออกให้เช่าที่ดินจากวัดแก้วโกรวาราม เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์พร้อมด้วยถนนจำนวน ๑๕ สาย เพื่ออำนวยความสะดวกเมื่อวัด

/ยังไม่ได้...

ยังไม่ได้โอนกรรมสิทธิ์ให้เทศบาลเมืองกระปี ถนนจึงยังเป็นกรรมสิทธิ์ของวัดแก้วโกรวาราม เทศบาลเมืองกระปี จะเข้าไปดูแลบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมถนนจำนวน ๑๕ สาย ตั้งกล่าว ตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ-
เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ จึงต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสตามมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
พ.ศ. ๒๕๐๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ผศ.

(นางสาวชุติญา แก้วมณี)
รองผู้อำนวยการ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานศาสนาสมบัติ
โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๗๘๘๔
โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๗๘๘๕

- สนธ.พกธ หนังสือที่ออกโดยความเห็น
ที่ ๑. กษช สำเนาหนึ่งไปตามไปทาง
ที่ ๑๙ ๐๐๐๓/๗๔๘๑ ๒๗ มิ.ย. ๖๗

- สนธ.พกธ ใจดีลงไว้ด้วยหัวเข็มขัด
ที่ ๑. กษช สำเนาหนึ่ง

ที่ พศ ๑๐๐๓/ก/๙๗

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ค่าบลศากาฯ สำนักงานกฎหมาย
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

(๒) มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง หน่วยงานของรัฐจัดสรรงบประมาณและดำเนินการปรับปรุงอาคารหรือก่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ในที่ดินที่ดังวัด เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วส่งมอบให้วัดเป็นผู้จัดการดูแลใช้ประโยชน์ ไม่ต้องกันเชតจัดประโยชน์ เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้รับเรื่องการกันเชตจัดประโยชน์ที่ดินที่ดังวัด กรนีที่ส่วนราชการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ดังวัดอยู่แล้ว และที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ดังวัด โดยมีความประสงค์ที่จะเข้าที่ดินที่ดังวัดและจัดทำสัญญาเช่าให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ซึ่งเจ้าหน้าที่กองทุกศึกษาดูแล ได้ลงที่นี่ที่ตรวจสอบพื้นที่กันเชตจัดประโยชน์ที่ดินที่ดังวัดให้ส่วนราชการเข้ามาเป็นสำคัญ และมีบางเรื่องที่จังหวัดส่งให้ดำเนินการกันเชตจัดประโยชน์ เมื่อได้ตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริงการใช้ที่ดินที่ดังวัดแล้วทราบว่า ส่วนราชการไม่ได้ใช้ประโยชน์ในอาคารสิ่งปลูกสร้างแต่อย่างใด เป็นเพียงแต่ส่วนราชการจัดสรรงบประมาณ และดำเนินการปรับปรุงอาคารหรือก่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างแล้วเสร็จ โดยไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือแสวงหาประโยชน์ในอาคารสิ่งปลูกสร้าง และส่งมอบให้วัดเป็นผู้จัดการดูแลใช้ประโยชน์ ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่ต้องด้วย ข้อ ๔ ของกฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการศาสนสถานบัดดังวัด พ.ศ. ๒๕๖๔

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอเรียนว่า ให้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว เห็นว่า โดยหลักแล้วหากส่วนราชการจะดำเนินการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ โดยส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นๆ ยังคงใช้ประโยชน์ในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างตามภารกิจของหน่วยงาน ถือว่าเป็นการใช้ศาสนสมบัติของวัด (ที่ดิน) เพื่อประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการโดยตรง ต้องดำเนินการกันเชตจัดประโยชน์ตาม ข้อ ๔ ของกฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ แต่การสร้างหรือบูรณะสิ่งที่เป็นศาสนะโดยตรงสำหรับวัด เช่น โบสถ์ วิหาร ຖุปฏิ เดียว มหาปณิธาน เป็นต้น และยกให้เป็นศาสนสมบัติของวัดแล้ว กรณีดังกล่าวไม่มีถือว่า เป็นการใช้ที่ดินเพื่อจัดประโยชน์ ไม่ต้องด้วย ข้อ ๔ ของกฎกระทรวงทราบ ซึ่งไม่ต้องกันเชตจัดประโยชน์ ดังนั้น การที่จังหวัดส่งเรื่องให้ดำเนินการกันเชตจัดประโยชน์ที่ดินที่ดังวัด เมื่อได้ตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริง การใช้ที่ดินที่ดังวัดแล้วทราบว่าส่วนราชการไม่ได้ใช้ประโยชน์ในอาคารสิ่งปลูกสร้างเป็นแต่เพียงส่วนราชการ จัดสรรงบประมาณและดำเนินการปรับปรุงอาคารหรือก่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างต่างๆ จนแล้วเสร็จ โดยไปได้ใช้ประโยชน์หรือแสวงหาประโยชน์ในอาคารสิ่งปลูกสร้างแต่อย่างใด และส่งมอบให้วัดเป็นผู้จัดการดูแลใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นการสร้างหรือบูรณะสิ่งที่เป็นศาสนะโดยตรงสำหรับวัดและเพื่อประโยชน์ของวัดโดยตรง ไม่มีถือว่าเป็นการใช้ที่ดินเพื่อการจัดประโยชน์ไม่ต้องด้วย ข้อ ๔ ของกฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาส ตามมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๖๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อความเข้าใจตรงกันการสร้างหรือบูรณะสิ่งที่เป็นศาสนะโดยตรงสำหรับวัด

/นอกร่าง...

นอกจาก โบสถ์ วิหาร ภูมิ เดช ย มานะสถาน แล้วยังรวมถึงสิ่งก่อสร้างอื่นๆ เช่น เขื่อนกันดลังเพียง ล้านคนกรีต ทางคุณกรีตภายในวัด เสาไฟฟ้า ระบบไฟฟ้า ระบบประปา บ่อबาดาลภายในวัด เป็นต้น ซึ่งเมื่อคำนวณการ ก่อสร้างเสร็จแล้วส่วนของให้รัตเป็นผู้จัดการดูแลให้ประโยชน์ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทางเดียวกัน จึงขอให้ ส่วนราชการขออนุญาตวัดโดยตรงในการดำเนินการกรณีดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอินทร์ จันอุ่น)
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

กองทุนศาสนา
โทร ๐ ๒๔๔๑ ๗๘๕๗
โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๗๘๕๙